

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Homiliæ Adm. Illvstris Ac R.dissimi Domini D. Fr.
Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ
Episcopi Barbastrensis & Albarrazini Ord. FF.
Prædicatorum**

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, Anno M.DC.XLIX.

§.5. Manet Christus cum hominibus in SS. Sacramento, ne quærant illum,
cum secum habeant, & ita ad alium non diuertant.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53084](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53084)

perfecto, & æterna quam contemplantur gloria fruuntur velut ciues caelestes, civitatem fundant sanctam Hierusalem Triumphantem & gloriosam iuxta illud D. Augustini. *Civitas est civitas unius.* Vnde civitas quam vidit D. Ioann. alia non fuit, quam unio & societas sanctorum civium caelestis illius curiæ: quinimo nomen quod illi adscribit eius spectator, nostrum confirmat intentum: *Ecce tabernaculum Dei cum hominibus:* quod ait Rupert. idem est ac: *Ex hominibus:* quia totum illud tabernaculum edificatur & exurgit ex hominibus iustis & sanctis solum ascendentibus ut ciues adscribantur caelestis illius Hierusalem.

VII.
Quid sit esse Deum in civ.

Et continuo subiungit: *Et habitabit civitateis,* id est, *in eis,* quia Deus est eorum, atque ut talis se totum illis tradit ut toto illo perficiatur: *Et ipse Deus cum eis eris eorum Deus:* quia se totum beatis communicans, erit cum eis eorum Deus. Et quid hinc sequetur? *Et ipse populus eius erunt:* quia illum ut Deum suum venerabuntur, illi totum suum dedican lo affectum, & ad ipsum omnes suas adiones, amorem, & gaudium dirigendo: ita ut aliud nihil desiderari sint, amari & perficendi nisi ipso solo. Hoc est esse Deum in illis velut in throno & illos in Deo velut in centro & ultimo suarum sine actionū.

VIII.
Applicatur hæc V. Sacramento.

Sæpe diximus eo quod SS. Sacramentum dignus sit gloriæ, quandam habeat cum illa conformitatem & proportionem: quod enim de illa dicitur facile potest huic applicari. Vnde si D. Aug. asserat D. Ioann. statum ostensum fuisse beatitudinis & gloriæ electorum, optime licet dicere in verbis illis quæ audiuit significare voluisse statum SS. Sacramenti: est etiam tabernaculum Dei & Sancta Sanctorum in qua Christus Sanctus Sanctorum latet Sacramentatus: vocatur tabernaculum Dei ubi habitat cum hominibus: quia habitaturus cum illis Christus perpetua societate comes, mansit sub speciebus sacramentalibus: & si velimus dicere quod est ex hominibus, intelligendum est quod dum homines sese ununt in communione SS. Sacramenti, erigant Ecclesiæ tabernaculum in amore & charitate: est etenim congregatio fidelium: quia hoc est amoris Sacramentum & hæc congregatio illi quasi insinatur & incorporatur quia ut eius materia, nempe panis & vinum ex multis conficitur granis multique racemis ex quibus panis punitur & vini liquor emanat: ita fideles in hoc SS. Sacramento passiter ununt, corpus efficiunt mysticum congregationem nempe Eccle-

siæ quæ ex unione affurgit quæ inter se conveniunt uniformes & in illo congregati: *Panus panis & vinum corpus multum omnes qui de uno pane & de uno calice participamus.*

Hic adest Deus veluti in proprio celitudinis & gloriæ suæ residens throno: ut enim infra dicendum Christus hæc Divina sua participata tributa, omnipotentis, sapientis, misericordis & iustitiae: & sicut beatus Deus est eorum Deus, quia se totum illis in statum gloriæ communicat: ita & hic ubi Christus se totum iustus communicat, dicere nobis licet quod officium implet Dei eorum. Imo hoc ipsum nobis in Evangelio declarat: *In me manet & ego in illis.* Manet Deus in iustis: quia in SS. Sacramento se Deum ostendit eorum perfecta & integra sui traditione: cum in illo tribuat eis corpus suum, animam & divinitatem idque ut eos obliget quatenus eum habeant & venerentur ut Deum suum, id est ut se totos suosque omnes affectus integre illi deducant, ut ita in ipso maneant: *In me manet,* & votum offerant Patriarchæ Jacob, illum ut Deum suum habentes atque in signum venerationis decimas cum Jacob illi persolventes: *Et de omnibus quæ dederis mihi, decimas offeram tibi.* Quo verbo non tantum in licet quod decimarum bonorum suorum partem illi consecraret, sed quidquid in illo esset totum Deo dedicaret. Dixit cum D. August. D. Greg. numerum denariæ esse perfectum, integrum complementum & omnium numerorum simplicium collectionem: & ita quia omnes comprehendit: vnde indicat vult 4. 3. quod totius essentia suæ complementum perficit. *Lib. 10. n. 2. hæc suæ cumulum, bonaque omnia Deo esse oblaturus, ut per hæc universalem adeo congratio rem ostenderet quod illum ut Deum suum honoraret: quandoquidem perfecte traderet quidquid erat & quidquid in illo poterat inveniri. Hæc illa est perfecta traditio a nobis facienda Deo in SS. Sacramento: ut in nobis verificetur illud: *In me manet & ego in illis.**

§. 5. Manet Christus cum hominibus in SS. Sacramento, ne querant illum, cum secum habeant, & ita ad alium non divertant.

Monet D. August. istam questionem, cur infideles Deo Israel nunquam crederent templum, quandoquidem eumque Deo, quem cognoscebant, continuo templum edificarent.

Certò constat non hoc eos omisisse, quia illum minime cognoscebant: quia mille modis eius habere poterunt notitiam ex operibus heroicis & eminentibus quæ tum audiebant, tum ab illo experimento didicerant: & si opera eminentiora in quolibet genere causa erant, quæ illum quæ in his notabant excellere, siue bona siue mala essent, cognoscerent colerentque vt Deum: cum tanta tamque stupenda in omni genere bonitatis cernerent in Deo Israel, clarum erat quod ex illis aliquid trahere poterant, quo cognoscerent illum, argumentum: *Omnes timent Deum Israel*: timore autem tenebatur quo eos ad obseruationem mandatorum eius impellebat, in quibus cognoscere poterant eum non minus esse vetum Deum quam falsos suos Deos esse crediderunt. Eum igitur si tanquam Deum cognouerunt, qua de causa templum illi non dedicauerunt, cum cæteris dedicassent? Et si nota fuerint illis eius prodigia cur soli Deo Israel hunc templi honorem non impenderunt? Experti sunt Chananzæ brachij illius potentiam atque in illa vires experti sunt exercitijs suis multo fortiores atque in rigorosa suorum cladē perceperunt neminē in ordine ad creaturas illi potuisse resistere. Romani arrogant adeo suisque fidentes viribus, quamuis rerum Domini totum armis suis mundum suo subiugassent imperio & quamuis potentissimos quosque vrbes suæ reddidissent tributarios: nihilominus ipsi & Chananzæ, se Deo Israel falsi sunt viribus infirmiores: etenim audito eius nomine timore percussus eius potentia, se perditos arbitrabantur: & licet totum mundum gloriarentur potentia suæ subditum, nihilominus superbæ suæ cristas demittebant soli nomini Dei Israel sublati: & cū supremam hanc auctoritatem in falsis suis Dijs sandquaquam experirentur, his tamen omnibus & eorum singulis templis statuerunt, soli vero Deo Israel in hoc detraherent vt illi nunquam templa consecrarent.

Quæ huius rei ratio licet valde difficilis sit, eam tamen tetigit D. August. cur templum erigere illi neglexerint. Et ea est quia Socrates scripserat, cuius doctrina ab omnibus communi suffragio recipiebatur, quod cuiusque Deo templum edificabatur, eundem honorare oportebat iuxta modum ab illo prescriptum, & inuestari eius & supremæ auctoritati condignum: in huius recognitionem ab omnibus coli par erat secundum id quod ipse disponebat ad maiorum cultus sui venerationem. Vt autem hoc

illis semper innouit Deum Israel velle solum esse Deum; sibi que soli adorationem fieri suæ diuinitatis: illi veto non vnum solum admitterent Deum, quem adorarent, sed plures quos multis suis ac diuersis colerent calamitatibus auxiliatores: idcirco illi templum consecrari non consenserunt, quia illum eo modo quo volebat, volebant venerari, scilicet vt solum Deum. Et ita quia semper solus volebat esse Deus, eum solum templo priuarunt. Quia vero erectio templi Deo, strictam iuducebat obligationem illi soli perfectam diuinitatis eius exhibendi venerationem, cum totali voluntatis resignatione, ne alium aut quærerent aut desiderarent, ne nos illum quæreremus nostrasque ad alium delecteremus cogitationes, quam ad diuinitatis eius contemplationem, nec aliud quicquam sibi voluntatem alliceret, & tantum illi complacere studeamus in mandatorum eius obseruatione: cum iam illi gentiles templa non statuerint, hoc exposcit vt quisque nostrum templum sit quatenus illo in nobis velut in templo manente, satisfaciamus obligationi ad quam nos adstringit, vt animo plane suero nos illi consignemus, quatenus cor nostrum offerentes illi, tantum viuat in Deo viuens. Eam ob causam nobiscum manet, vt illum facile in nobis admittentes velut eius templum, maneamus in illo semper, & ipse solus à nobis honoretur: *In me manet & ego in illo.*

Deus nos totos sibi vult, quia vnicuique nostrum se totum gestit tradere: idcirco ita bet vt illam solum desideremus, quatenus intelligamus cuncta hæc esse eius desideria vt hominem tanto arctius secum retineat. In actibus nostræ venerationis hic maxime Deo placet quo probamus quod illi soli velut Deo loquamur, ipsum solum vt Deum audiamus, ad ipsum solum vt Deum actiones nostras, cogitationes, vitamque dirigamus: quia hoc intendit vt experientia dicamus quod cum vnoquoque nostrum loquatur, & singulis quasi solis fauceat, singulos quasi solos audiat, singulis quasi solis amorem suum offerat & tradat, & hoc quomodo? Manens nobiscum in SS. Sacramento, quo vnusquisque nostrum illum sigillatim recipiat illic que delectetur: quia hoc modo patet quod non agat solis operibus in generalis, quibus omnes vniuersaliter conseruat & esse præbet quod habent, sed operibus vnicuique maxime proprijs quibus nos cumulat abundanter. Quia quantum spectat ad opus creationis, siquidem verum sit & cognos-

IV.
Ob quâ
Deus in
nobis tē-
plum po-
stulat.

17

V.
Et cum
solum di-
ligamus.

VI. Cuius beneficia omnes creaturas hanc illi laudem occurrentes: licet generaliter ge- nera- ta sunt om- nibus. Ps. 99. 3.

Hebr. 1. 3. Portans omnia verbo virtutis sue: etenim ut signi- ficet quod neminem deserat, donec illum in portum securum suae introduxerit inclinationi, termino vitur, Portans: quia quando quicumque aliquid in se suscipit, ne dubites tantam eius a- get curam quantum suscipit ne forte in ali- quod contrahat praecipitium: quandoquidem qui ea suis tollit humeris, illi ut sibi prospiciat, profi- ciet: ut autem Apostolus significet nos inde linen- ter a Deo custodiri, ait quod nos deducat & in ultimum finem nostrum dirigat ac si nos hu- meris suis portaret: Portans omnia.

In opere redemptionis, fateor me redemit de perpetua miseraque captivitate, qua me pec- catum detinebat gravi praesum iugo, & intole- rabili daemonis imperio, pretio sui sanguinis in- finito, quem effudit me liberaturus: attamen & hoc fateor, opus hoc ita cunctis generale ut au- dire me iudicem infinitam populi multitudinem Deo gratiarum actiones perfolentem: Redemisti nos Domine Deus in sanguine tuo omnes nos Do- mine participes effectisti pretiosi pretij sangui- nis tui preciosissimi: & quamvis haec opera sint plane eminentia, omnia & singula maximorum meorum honorum causa, cerno tamen quod in illis d- Domine te totum omnibus tradas: & ego (vera proloquor) te totum mihi desidero, sicut me totum tibi postulas, ut tu totus in me maneat, sicut me totum in te manere desideras. Hoc nobis concedit Deus in Divino hoc Sacra- mento: Qui manducat meam carnem & bibit meum sanguinem, in me manet & ego in illo.

VII. SS. tamen Sacramen- ti est no- bis sin- gulare. Nota.

Suscipit me solum Deus in se quia verum meum est alimentum, meumque panis est vivus: illum etenim manducans, totus ego in illo ma- neo, & in me recipio Deum: quia de me tem- plum illi consecrans ad eius venerationem, al- lum in SS. Sacramento recipiens, illi soli in- gressum in animam meam concedo, ab illa quicquid Deus non est exurbans. Per hoc illi soli loquor & ipse mihi, ipsum solum audjo, & ille me: me solo gaudet & ego illo, & dum

solum fauorem exterior & delicatam delectat abundantiam quam mihi communicat, nisi fallor, opera in me efficit ita propria ut mihi solus concedat in ipsis, & quasi soli illis gaudeo, cog- e solo solus vivo. Quare dum faciam suscipio Synaxim se totum mihi communicat, & illum recipiens meque in illum transformans volun- tatem meam, animam, & cogitationes perficit, sine illi conigno. Hoc ut singulariter proprium & proprium spon- si donum sponsa de illo gloriando trutinat: Dilectus meus mihi, & ego illi: non solum vbera mea callos abstinui. Dilectus meus totus mihi VII. est, quia du totus in me manet ego quousque in ipso maneo: In me manet ego & ego in ipso unde sequitur: Ex eo quod Inter vbera mea sum, non morabitur, eo quod maneat velut in lactatione mea & mansione inter vbera Ecclesiae. Vbera Eccle- siae sunt illud quo nutrit & fovet filios suos: deles eo modo quo mater infantulum vberibus lactat & nutrit. Hoc esse dico SS. Sacramento illi quo quippe nobis nutrimentum exhibet secundu- statum ad quem nos in filios suos extollit, & sic ut ille se solo se nutrit, ita quoque se nosa pre- bet in SS. Sacramento, ut eo ipso nos nutriamus. Hoc dato congrue dicitur quod ex eo quod Deus maneat velut in domo inter vbera Eccle- siae, SS. dico Sacramento, bene sequatur, quod totus mihi sit: quia se totum in illo mihi con- cedit & ego me totum illi, cum me in recipium eius illi consignem, quo venerationem illi ex- habeam voluntati eius beneplacitam qua cum talis sit, ut solus esse velit, nos, impellit ut ipsi soli nos resignemus: In me manet & ego in illo.

Quando pater filium summo prosequitur af- fectu recenter illi notum d- patris ut vixit illi alteri tradat nutrici alendum, sed mater propria suis eam lactet vberibus: & quamvis alij fuerit filij alienis educati vberibus, quia in illis inclina- tiones advertit lacti quod suzerunt conformet, quodque ab ingenua degenerare nobilitate- ptercirco ne hic quem tanti facit a panis sui pro- genite degeneret, vult ut materno educetur la- cte, proprio alimento caloribus sui naturalibus quo nutritur secundum Iustitiae patris conditiones de- mater que ferventer spem diligat, eos con- descendit beneplacito, & infantem suos alit vberibus.

Natus Deo est velut charissimus filius popu- lus Christianus quem in Divino illo genit- trimonio quod Christus cum sponsa sua Eccle- sia contumavit in thalamo Crucis, & velut filium dilectum ratorumque cruciatum, summo

pere dilexerit, quod ipse donorum telatus est excellen-
tiam, quibus illum statim cumulauit, quae
praeteritis vique modo ita fuerunt superiora, vt
in admirationem rapuerint ea cognoscentes.
Quinimo à longe illa dignoscens Dauid lumine
collustratus Prophetae, ait: *Non sicut taliter om-
ni nationi, & iudicia sua non manifestauit eis:*
nullam etenim nationem ita Deus extulit vt il-
lam participem redderet nobilissimi sui sangui-
nis, quem dum illi ad eius pro, inat exaltatione;
ad itatum ascendit supremum, qualis est populi
Christiani, qui ipsum gaudet privilegijs quibus
Diuitias: quando quidem eo accesserit vt esset
Deus, si non ex natura factem ex gratia, cum
fructus eius in hunc finem Christus Domi-
nus.

Progenies sponsae suae Ecclesiae illustris, ea
est quam illi tribuit in nobilitate sanguinis sui,
quem eius gratia profudit, illi communicauit
privilegia sua, imo & e conditiones Dei: cum il-
lam sanctam reddiderit immaculatam, non ha-
bentem rugam aut imperfectionem qua vilescer-
et: hos illi titulos ascribit D. Paulus, quando
faciens de illa mentionem dege eius nobili-
tate quo Christus illam vt sponsam suam
deceat, ait: *Christus dilexit Ecclesiam & tradi-
dit semetipsum pro ea vt illam sanctificaret: & ti-
tulos exponens quos ex eius nobilitate con-
quisiuit, addit: Vt exhiberet ipse sibi gloriosum Ec-
clesiam, non habentem maculam aut rugam aut
aliquid huiusmodi, sed vt sit sancta & immaculata.*
Hae sunt nobilitas quam illi concessit, & in il-
lam sibi proprios transfudit titulos, vt alio loco
declarat idem Apostolo, quos illi Christus sponsus
eius tribuit, suo sanguine illi communicatos:
Lanctis aqua in verbo, proprios ingenitae sibi
nobilitati: *Tulus decebat vt esset nobis Pontifex
sanctus, innocens, impollutus.* Et eadem phrasi D.
Petrus de pretio loquens nostrae redemptionis,
pretioso nimirum Christi sanguine, illius memi-
nit, eisdem illum titulis honorans: *Sed pretioso
sanguine agni immaculati Iesu Christi.* Secundum
hanc nobilitatem filios suos fideles Christus di-
ligebat: vt autem ab illa non deficerent alijs non
permittere illos quam sponsae suae Ecclesiae nutri-
ri videret Ss. scilicet Sacramento, in quo dum se
Deus ipse tradit, illos Dei conditionibus & Di-
uitis adornat inclinationibus.

Alius filius Deo gentis populus fuit Iudaic-
cus, illum nutrix commendauit alendum nem-
pe Moyse. *Porta enim in sinu tuo, sicut portare so-
let nutrix infantulum.* Porro alimentum hos quo

illum nutrix illa alebat, terrenum fuit: quam-
uis enim Moyse sanctus fuerit, vt homo, tamen
inclinationes Iudaeis infudit hominum: terrenae
affectus iuxta nutrimenti qualitatem: *Bona terra Isr. 1. 19.*
comeditis, & cum terminos transgressi sint quos
illis Deus praefixerat, nec promptam illam ler-
uauerunt erga Dei voluntatem obedientiam, qui
illos nobilitabat, non procefferunt secundum no-
bilitatem familiae hereditariae illius nobilis pro-
genies, qui creauit illos deditque esse naturales:
& ita illo nutrimento à Patris sui Dei nobili-
tate degenerarunt: cum terrenis insecti
prodierint inclinationibus. Verumtamen nõ pa-
titor populum Christianum alijs quam sponsae
suae Ecclesiae lactari vberibus, vt ex illis sanctita-
tis eius trahens nobilitatem, in omnibus Chri-
sto patri suo assimiletur: idcirco se nobis praeb-
et in cibum quatenus ipsum nobis incorpo-
rantes & ipso manente in nobis, ex eius alime-
to Diuinitas renascamur clari conditionibus & in
nostris inclinationibus diuini magis quam hu-
mani videamur: *Ita me manet & ego in illo.* Et
cum Deus vt pater amantissimus se nobis tra-
dat, nos ipsi velut amantissimi filij eo modo nos
illi tradamus, vt alta in nobis non audeat defi-
deria nisi Patris nostri Dei.

§. 6. *Ut facilitatem euincamus, qua à Deo
nos elongamus, se nobis praebet in SS.
Sacramento.*

Probat D. Thom. quod ratio propter quam
tam facile homo peccet, quandoquidem
cum sit actus rationi contrarius, videatur
quoque esse debere naturae rationali contrarius,
& consequenter magnam inde difficultatem or-
rituram in eius executione vel admissione, quod
ratio inquam sit, quia homo naturae sensitiuae
magis quam rationalis sequitur inclinationem:
& cum ex illa procedant peccata, idcirco maio-
rem in ipsis facilitatem experitur: & huius ad-
equatam proferens rationem ait: *Quia per opera-
tionem sensus homo peruenit ad actus rationis. Ideo
plures sequuntur inclinationem naturae sensitiuae
quam ordinem rationis. Incipit homo ordinem
sequi rationis per actus naturae sensitiuae: idcirco
promptorem se sentit vt sequatur illud ad quod
illa mouet illum & instigat. quam illud quod
distante ratione didicit: quia maior indubie fa-
cilitas inuenitur in aliquo incipiendo, quam
prosequendo donec ad finem eius peruenias: &*
cum

XIII.
Nos ce-
go ab e-
ius non
degene-
remus
nobilita-
te.

1. 2. q. 7. t.
ar. 2. ad 2.

II.
Ratio ob-
quam ho-
mo tam
facile
peccat.

